

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ในแต่ละกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนแล้ว ยังได้กำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ การพัฒนาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดให้ก็คือ กิจกรรมแนะแนวและการให้การปรึกษา

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สร้างทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนว ให้การปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกของอาชีพและการมีงานทำ ดังนั้น ครูทุกคนที่ต้องทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษานั้น จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการให้ปรึกษาที่จำเป็น ได้แก่ การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล การให้การปรึกษาเป็นกลุ่ม และการให้การปรึกษาคอครบครัว ในการช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเข้าใจตนเอง เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหา และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาติดยาเสพติด ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหาหนีเรียน ปัญหาประพฤติผิดทางเพศ ปัญหาลักขโมย และอื่นๆ เมื่อนักจิตวิทยาหรือครูแนะแนวเข้าไปช่วยเหลือ มักพบเสมอว่าสาเหตุมาจากครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการให้การปรึกษานักเรียนในปัจจุบันจึงควรให้ความสนใจและความสำคัญกับการให้การปรึกษาคอครบครัวด้วย และ

ผู้ทำหน้าที่ครูที่ปรึกษาจึงควรได้รับการฝึกอบรมในเรื่องนี้ ทั้งนี้เพื่อจะได้มีการเพิ่มเติมในด้านความรู้ ความเข้าใจ และเทคนิคการให้การปรึกษารอบคร้วที่จำเป็น เพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้กับการให้การปรึกษารอบคร้วแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จึงตระหนักถึงความสำคัญของ พื้นฐานการให้การปรึกษารอบคร้ว สำหรับครูที่ปรึกษา ที่มีทฤษฎีการให้การปรึกษารอบคร้ว แนวคิดการให้การปรึกษารอบคร้วที่ชัดเจน มีเทคนิควิธีการให้การปรึกษารอบคร้วที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ จึงได้มีโครงการวิจัยพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง พื้นฐานการให้การปรึกษารอบคร้ว สำหรับครูที่ปรึกษา โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรมที่ชัดเจน มีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาในการให้การปรึกษารอบคร้ว พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินจากระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้ และจะได้พัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องดังกล่าวให้เป็นแนวทางแก่สถานศึกษาทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ในการให้การปรึกษารอบคร้วต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านพื้นฐานการให้การปรึกษารอบคร้วสำหรับครูที่ปรึกษา
2. เพื่อทดลองใช้และประเมินชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านพื้นฐานการให้การปรึกษารอบคร้วสำหรับครูที่ปรึกษา

3. สมมุติฐานการวิจัย

ความรู้เรื่องพื้นฐานการให้การปรึกษารอบคร้วสำหรับครูที่ปรึกษาของผู้เข้ารับฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

4. ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง พื้นฐานการให้การปรึกษารอบคร้ว สำหรับครูที่ปรึกษา ที่เน้นการพัฒนาสื่อเอกสารในรูปแบบประมวลสาระ และสื่อเสริมในรูปแบบวีซีดี และสไลด์คอมพิวเตอร์ประกอบการฝึกอบรม

2. ผู้เข้ารับการอบรมในการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง พื้นฐานการให้การปรึกษารอบคร้วสำหรับครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาจังหวัดนนทบุรี จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ชุดฝึกอบรมทางไกล หมายถึง ชุดสื่อประสมแบบใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก และใช้วีซีดี สไลด์คอมพิวเตอร์เป็นสื่อเสริม รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าในรูปแบบของการอบรมเชิงปฏิบัติการ

5.2 พื้นฐานในการให้การปรึกษาครอบครัว หมายถึง ความรู้เบื้องต้นของการให้การปรึกษาครอบครัวที่ครูที่ปรึกษาควรรู้

5.3 ครูที่ปรึกษา หมายถึง ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาจังหวัดนนทบุรี

5.4 ความรู้เรื่องพื้นฐานการให้การปรึกษาครอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษา หมายถึง การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมในระดับพุทธิพิสัยของครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมทางไกล

5.5 ความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของครูในรูปแบบสอบถามครอบคลุมองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมทางไกล ความรู้ที่ได้จากการอบรม การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และการประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

6. นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

พื้นฐานในการให้การปรึกษาครอบครัว หมายถึง ความรู้เบื้องต้นของการให้การปรึกษาครอบครัวที่ครูที่ปรึกษาควรรู้ โดยครอบคลุมเรื่องความสำคัญ ความหมาย ความเป็นมาของการให้การปรึกษาครอบครัว คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษาครอบครัว ขั้นตอนของการให้การปรึกษาครอบครัว ทฤษฎีการให้การปรึกษาครอบครัว การนำการให้การปรึกษาครอบครัวไปใช้ในสถานศึกษาแบบทดสอบการให้การปรึกษาครอบครัว และจรรยาบรรณของผู้ให้การปรึกษาครอบครัว

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดฝึกอบรมทางไกลที่นำไปใช้ในการฝึกอบรมและพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีความรู้พื้นฐานในการให้การปรึกษาครอบครัวต่อไป

2. ทำให้ครู อาจารย์ ในสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความรู้พื้นฐานและทักษะในการให้การปรึกษาครอบครัว และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

3. สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้การปรึกษาครอบครัวในสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น